

2. juni, 2003

Generel interviewerinstruktion til:

Pardannelse blandt etniske unge

(Ungdomsliv, familieliv og pardannelse)

(Us. nr. 8647)

Resumé

Så skal vi i gang med undersøgelsen at pardannelse blandt etniske unge. Vi skal opnå interview mindst 400 etniske unge i alderen 17-27 år. De unges er udvalgt ud fra, at deres forældre stammer fra et af følgende lande:

- Eksjugoslavien
- Tyrkiet
- Pakistan
- Libanon
- Somalia.

En del af de unge vil allerede være gift, nogle er forlovet eller har en kæreste, men mange af de yngste vil stadig være "singler".

Der interviewes i ugerne 24-32 - dvs. fra **tirsdag d. 10 juni og sidste interviewdag er søndag d. 10 august**. Grunden til, at der interviewes hen over sommerferien, er, at det kan være svært at få de sidste interviews i hus før sommerferien. **Men af forskellige grunde vil vi gerne have så mange interviews som muligt ind før sommerferien, så vi vil bede jer om at tage fat på opgaven med det samme.**

Undersøgelsens centrale problemstillinger

Hovedformålet med undersøgelsen er at høre de unges egen mening om ægteskabet og om, hvordan man finder en partner. Mange har deltaget i den offentlige debat herom, men nu spørger vi for en gangs skyld **de unge selv** om, hvordan de oplever deres situation. De unge har derfor nu en enestående chance for at komme til orde i debatten i og med, at der bliver skrevet en bog med undersøgelsens resultater.

Hvad spørger vi om?

Blandt de ting, vi spørger om, er følgende:

- Hvordan finder de unge kærester, forlovede eller ægtefæller
- Hvad lægger de unge vægt på, når de vælger kærester, forlovede eller ægtefæller
- De unges mening om, hvad der er vigtigt, for at parforhold kan fungere godt
- Hvem tager sig af forskellige praktiske ting i hjemmet
- Venner i Danmark og i det land, forældrene stammer fra
- De unges fritidsaktiviteter

Undersøgelsens baggrund

Et af de centrale spørgsmål, der optager befolkningen og politikere i forbindelse med integration af etniske minoriteter, er forekomsten af ”arrangerede”- og ”tvangs”-ægteskaber. Forskellige syn på sådanne ægteskaber har således til tider dannet grundlag for livlige debatter – bl.a. hvorvidt og i hvilket omfang omstændighederne omkring ægteskabets indgåelse vil have betydning for etniske minoritetsgruppers integration i det danske samfund.

Debatten har ikke været forankret i sikker viden, da der ikke findes forskningsbaserede faktuelle oplysninger på dette felt i Danmark. Der er derfor behov for forskning i omkring etniske minoriteters ægteskaber, herunder hvordan omstændighederne omkring indgåelse af ægteskaberne vil påvirke kommende generationers integration,

Undersøgelsens formål

Formålet med undersøgelsen er:

- For det første at indsamle oplysninger om pardannelsesmønstre og belyse disse mønstres betydning for etniske minoriteters integration i det danske samfund. Formålet er at skabe grundlag for en mere kvalificeret diskussion, når **de unges egen opfattelse** bliver belyst i en spørgeskemaundersøgelse.
- For det andet er det hensigten at vurdere betydningen af den nye lovgivning og de statslige og kommunale tiltag i forbindelse med etniske minoritets pardannelsesmønstre (særligt 24-årsreglen og tilkynningskravet).

Resultaterne fra undersøgelsen skal inddrages i oplysningsvirksomhed for interesserede, herunder andre forskere og praktikere samt give et kvalificeret grundlag for fremtidige tiltag i forhold til de etniske minoriteters integration i det danske samfund.

IP-brevet

Da den største del af interviewene skal gennemføres før industriferien starter, udsendes IP-brevene centralt, selv om undersøgelsen løber over mere end 5 uger. Hvad angår indholdet i IP-brevet, er der lagt vægt på at få IP-erne til at forstå, at det er en fordel, at de unge for en gangs skyld bliver hørt. Det håber vi, vil motivere de unge til at ville deltage.

IP-brevets indgangsvinkel er, at det i vore dage kan være svært for de unge at finde en ægtefælle eller partner, og at det måske særligt gælder unge, der har rødder i flere kulturer. Der kan være nogle IP-ere, der ikke synes, at det er eller var et problem at finde en ægtefælle, forlovede eller kæreste, og som derfor ikke finder det ulejligheden værd at lade sig interviewe. Her må I så forklare, at vi både er interesseret i at høre om tilfælde uden problemer, og om tilfælde med problemer.

Hvem interviewer vi og hvornår?

Der interviewes i ugerne 24-32 - dvs. fra **tirsdag d. 10 juni og sidste interviewdag er søndag d. 10 august**. Grunden til at der interviewes hen over sommerferien er, at det kan være svært at få de sidste interviews i hus før sommerferien. **Men af forskellige grunde vil vi gerne have så mange interviews som muligt ind før sommerferien, så vi vil bede jer om at tage fat på opgaven med det samme.**

Vi skal i alt opnå mindst 400 interviews. Dvs. at der skal være mindst 80 interviews med unge, hvis forældre stammer fra følgende lande:

- Eksjugoslavien
- Tyrkiet
- Pakistan
- Libanon
- Somalia.

Vi udvælger selvfølgelig nogen flere end de 400 personer, men præcist hvor mange vides ikke i skrivende stund.

En del af de unge vil allerede være gift, nogle er forlovet eller har en kæreste, men mange af de yngste vil stadig være ”singler”. Der er forskellige sektioner i spørgeskemaet afhængig hvilken af disse situationer de unge er i. Derfor er spørgeskemaet ikke så langt, som det ser ud.

Sektionerne i spørgeskemaet er:

- Spm. 1-12: Alle uanset parforhold
- Spm. 13-24: Personer der er gift eller forlovet
- Spm. 25-33: Personer der har en kæreste
- Spm. 34-42: Personer der **hverken** er gift, forlovet eller har en kæreste
- Spm. 43-53: Personer der **har** en ægtefælle, forlovede eller kæreste
- Spm. 54-84: Alle bortset fra et enkelt filter før spørgsmålene 70-72

Interviewsituationen

Som altid, når I interviewer, skal I tilstræbe at være alene med IP, men det er særligt vigtigt i denne undersøgelse. En stor del af spørgsmålene vedrører jo forældrenes rolle ved valg af ægtefælle, og her vil forældrenes tilstedeværelse nok influere på den unges svar. Ægtefæller, forlovede eller kærester må helst heller ikke være til stede, da en del af spørgsmålene vedrører dem.

Der kan være pladsproblemer eller andre grunde til, at I ikke kan eller må være alene med IP. Interviewet skal dog også gennemføres i disse tilfælde. Under alle omstændigheder udfylder I jo spm. 83 om, hvem der var til stede under interviewet, og her kan vi så identificere de IP-ere, der ikke blev interviewet i enrum.

Sprogproblemer kan selvfølgelig forekomme, men vi forventer ikke, at det er et meget stort problem. IP-erne skal jo have boet i Danmark i mindst 7 år. Hvad der måske er mere væsentligt er, at der næppe forekommer IP-ere fra udlandet, der er blevet familiesammenført med en ægtefælle i Danmark. IP-erne forældre skal jo også bo i Danmark i og med, at vi har deres CPR-nummer. Det vil sige, at når vi ser bort fra personer fra Eksjugoslavien og Somalia, vil mange af IP-erne være opvokset i Danmark.

Undersøgelsen har desværre ikke midler til professionelle tolke, og der må **ikke** anvendes forældre, ægtefæller, forlovede, kærester eller børn som tolke. Har IP en god ven eller veninde, må denne dog gerne anvendes som tolk. Hvis interviewet må opgives på grund af alvorlige sprogproblemer, er der en særlig **bortfaldskode 09**, som kun bruges til sprogvanskeligheder. Bortfald af ”andre grunde” har fået kode 23.

Skemaet

Mange steder i skemaet bruges udtrykket ”**oprindelseslandet**”. Det er det land, forældrene stammer fra. Hvis ordet er for svært for de unge, må I forklare dem, hvad oprindelseslandet er. Undertiden bruges også udtrykket ”**har rødder** i samme oprindelsesland”. Det betyder ikke nødvendigvis, at den unge skal være født i det pågældende land landet. Men han eller hun skal have forældre (eller bedsteforældre), der stammer fra udlandet, og derfor være fortrolig med kulturen herfra.

Venlig hilsen og god arbejdslyst

Vibeke Jacobsen/Mogens Kjær Jensen